

کتیڤی مریشکە کونج

شیر و چیرۆکی کوردی بو مندالان

نووسینی:

عەلی حەمە رەشید بەرزنجی

سەفحە نارایی: فەرزاد سەیفی کاران

بلاو کردنەوهی: منداڵانی هەتاو

بەناوى خوداى مەزن

بۇ گروپى منداڤانى ھەتاو:

دواى سلاو

بەريزان لەگەل دەستخۆشيم بۆتان ھىواى بەردەوامى و
سەرکەوتنتان بۆ دەخووزم. وا کۆمەلێک شيعر و چيروکی
پەرودەييتان بۆ دەنيرم که پيشتەر لە گوڤارە تايبەتەکانى
منداڤاندا ھەنديکيانم بلۆکردۆتەوہ و ھەنديکيشيان لە
ناميلکە و کتیبەکانى خوڤدا بلۆکردۆتەوہ بەو ھىوايەى
سودى ليۆەربگرن. لەگەل ھىواى سەرکەوتن دا.

عەلى حەمە رەشىد بەرزنجى

سليمانى

۲۰۱۷/۰۱/۰۸

شپهره کان

منداڤانى ھەتاو

دەى وەرن ئازىزەكان

وا منداڤانى ھەتاو

بۆ شادمـانى ئىوھ

پىكەوھ دەلئىن سلاو

* * *

دەلئىن سلاو لە ئىوھى

ژىر و ژىكەلە و نازدار

بۆ دلخۆشى ئىوھى گول

كەوتوئىنە چالاكى و كار

* * *

ھۆنراوھى خۆش و بەسود

ھەلدەبژىرىن بە جوانى

پىشكەشى ئىوھى دەكەين

بە ئاواز و بە گۆرانى

* * *

كام چىرۆكەش زانىمان
سودمەندە وپر زانىارى
بە دەنگەوہ بو ئىوہى
پيشكەش دەكەين بە دىارى

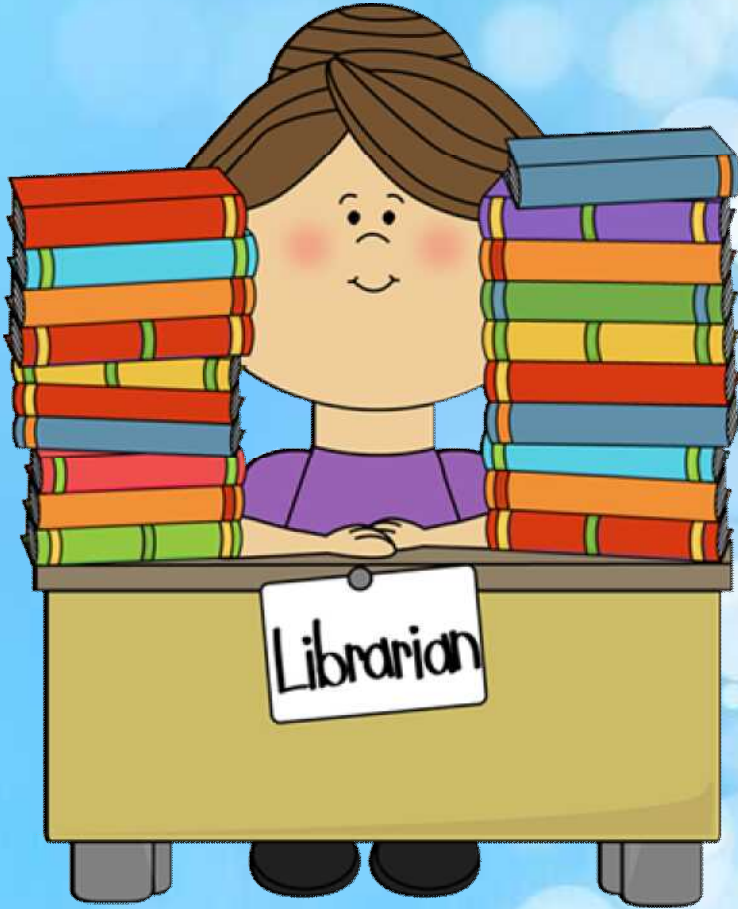
* * *

ئەوسا ئىمە بە جارى
وہك منداڤانى ھەتاو
بە دلخوشى ئىوہى گول
شادمان دەبين تەواو

۲۰۱۷/۱/۱۱

ئەم شىعرە دىارىيىكى تايبەتە لە لاين شاعىر و نووسەرى
خۆشەويست كاك عەلى حەمە رەشىد بەرزەنجى بو
پروژەى منداڤانى ھەتاو و ئىمە بەريوبەرانى ئەم پروژە
لەم ريگاوه دەس خۆشى جەنابى بەرزەنجى دەكەين بو
ئەو شىعرە جوانە.

پەرتووخانەی قوتابخانە

پەرتووخانەی قوتابخانە
 سودی زۆرە و بۆ هەمووانە
 پەرتوک و نامیلکە و گوڤار
 هەرۆه کو خۆری پرشنگدار
 بابەتی جوان و زانیاری
 بۆ ئێمە دەکەن بە دیاری
 چونکە پەرتوک لە گشت جییه
 بۆ ئێمە مرۆڤ هاورپیه
 تا ئاسۆی بیر فراوان بی
 با خویندەنەوه پیشەمان بی
 بلیین ئێمە ژیر و یچوک
 وەک هاورپی واین لە گەل پەرتوک

بەفر و شێرە بەفرینە

پروشه بەفریکی جوان
دیتە خواری له ئاسمان
وا ریک وە کو شه کری ورد
گشت لایه کی سپی کرد
تەماشای گەورە و منداڵ
له کۆلان و دەرگای مال
بەبەفر یاری دە کەن
تۆپەل بو یە ک هەل دە دەن
منیش شاد و ئاسوودەم
بە شێرە بەفرینە کەم
خۆم دروستم کردوو
وینەم له گەل گرتوو
هەرچەند دەستم تەزیو
خۆشی وەهام کەم دیو

ئامۇزگارى

راست دەرۋم راستى دەلیم
وتەى جوان دەگرمە گویم
لە چەوتى و درۆ دوورم
لەسەر قسەى خۆم سوورم
ئامۇزگارى، مامۇستام
گولیک بوو لەیەخەى دام
خۆشە بـوـنى ئەو گولە
ھۆى حـەـوانەھەى دلە
تۆش بو ئەم گولە جوانە
وەرە بو قوتابخانە

بەبە گيان

بەبە گيان بەبەى خرىن
 ۋەرە بو باۋەشى من
 ۋەرە ببە بە ھاۋرىم
 با گۋرانىت بو بلىم
 دەى چەچەكانت يىنە
 بلى ھەلم پەرىنە
 بو گۋرانى خوشى من
 ئەى بەبەى جوان و خرىن
 تو پىكەنىن و قاقا
 لىدە ۋەكو مۇسىقا
 يارى دەكەين من و تو
 يارى خوش و لەسەرخو
 كە ھىلاك بووى بەبەى جوان
 بچو بو لاي دايە گيان
 با ئەۋىش بەپىكەنىن
 پىمان بلى ئافەرىن

بووکی من

هەمی هەمی لەو بووکی منە
 چەندە جوان و خڕپنە
 تۆ سەهیری قژی خاوە
 بە شانە دام هیناوە
 لە سەر شانی وەستاوە
 تەسریحەم بو لیداوە
 گۆرانی خووش دەزانم
 بوی دەلیم تا دەتوانم
 من لە گەل بوو کە خانم
 هیلەک بوونیش نازانم
 کاتیەک شت دەنووسمەو
 نایەتە لای دەسمەو
 قەت هارو هاجی ناکات
 نووسینم لی تیک نادات
 ئەویش وە کو خووم وایە
 گویرایەل و وریایە

تېكۆشان

باران چەندە وريايە
گورج و گۆل و ئازايە
رۆژيک له کاتي دەرسا
بۆ سەر تەختەي رەش ھەلسا
وتى فەرموو مامۆستا
چى بنووسم بۆت ئیستا
مامۆستاش وتى چاوان
بنووسە کە تېکۆشان
پیشەي قوتابی ژیرە
سەر چاوهی ھۆش و بیرە

پشە

پشە پشە دەى خىرا
برۆ نەمىنيت لىرا
من ئىسقانم بو ھىناى
لە گەل چىشت و نان و چاى
كەچى دوينى لە ھەوشە
كۆترە سپيت برد پشە
ئاي ئاي چەند بى پەيمانى
ماناي ھاورى نازانى
برۆ دەى دەى ئاش و ماش
ئەى ناشىرىنەى دان شاش

دايكم

دايكم خۆشەويستىمە
سۆزى ئەو پيويستىمە
دلسوزو مېھرەبانە
تېشىكى خۆرى ژيانە

* * *

باۋەشى گەرمى دايە
بى وينەو بى ھاوتايە
دەنگە بە سۆزەكەيشى
خۆشترىن مۆسقىقايە

۱۹۹۶/۴/۲۰

تۆپ

تۆپە جوان و خېرەكە
وەرە بۆ لام فرەكە
وا بە دل خۆشى يەوہ
نووسىنەم نووسى يەوہ
وەرە بۆ لام تا زووہ
وا نۆرەى تۆ ھاتووہ
چىہ بۆچى ناچوولئى
لەوسا كەوہ ھەر لەوئى
وا من ھاتم بۆ لای تۆ
يارىت پى دەكەم مەرۆ
تەپ تەپ تەپ تۆپ تۆپئىنە
وەرزشەو لەش جوولئىنە
چەند خۆشە لەدواى كۆشش
يارى، تۆپ تۆپئىن، وەرزش

كىزىكىم

كىزىكى بچكۆلانىم
رۆوخۇش و خنجىلانىم
ئازا زىرەك و جوانم
سوورە گۆلى ژيانم
تەمەنىشم دە سالا
ئىسك سووكم لە مالا
گوپرايەلم زۆر وريام
لە قوتابخانەش ھەر وام
ئەمسالىش ھەرۈەكو پار
دلى من شادەو بەختيار
وہ كو چۆن دابووم بريار
وا دەرچوم بو پۆلى چوار
بەلین بى لەویش وابم
ئازا خاوەن خوليا بم

ہاورپی قوتابی

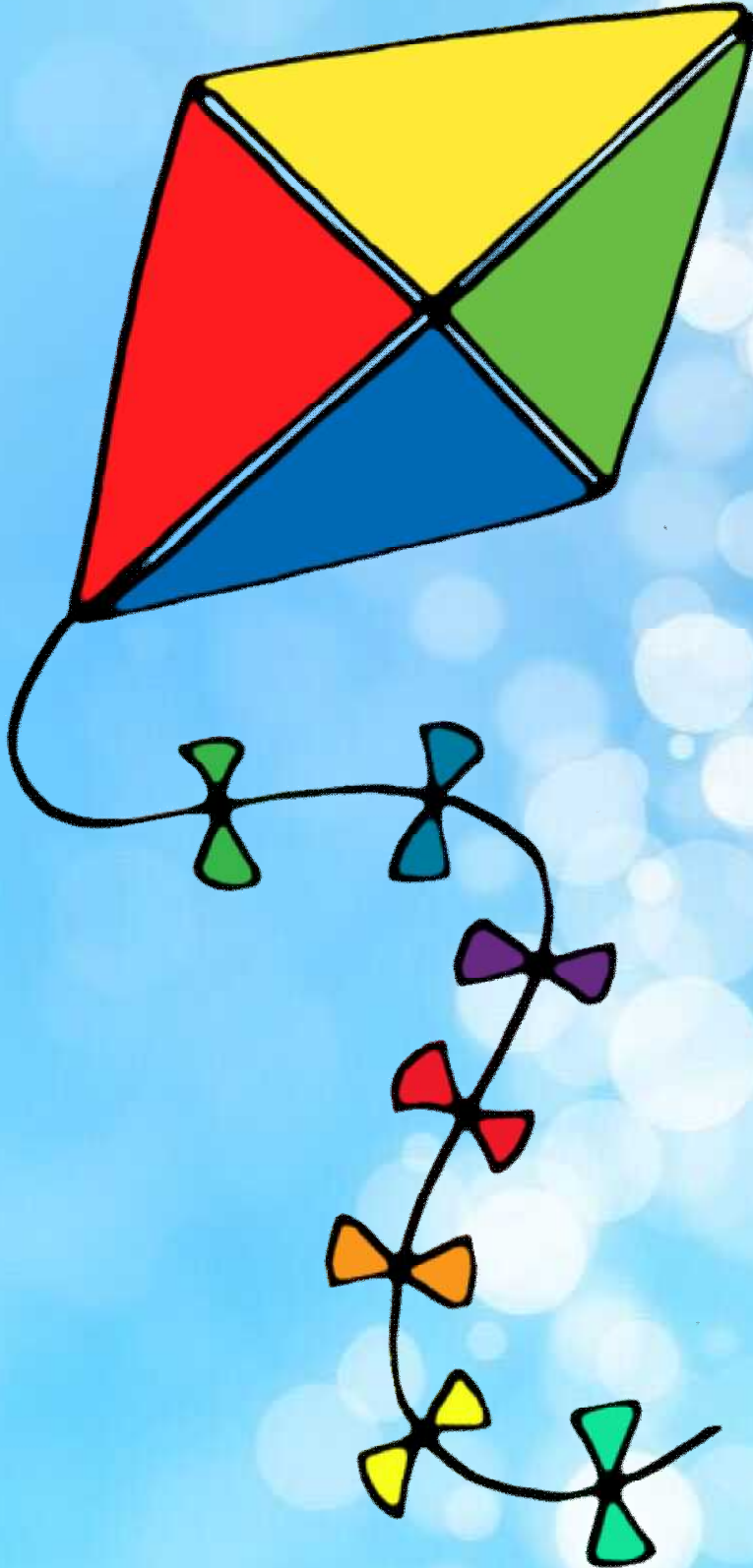
مندالم خونچہی گوئم
 وہک گول ناسکہ دلم
 قوتابی یہکی ئازام
 لہزیرہ کیم دلنیام
 ہاورپی منی ئیسک سووک
 پینووسہ لہ گہل پھرتووک
 تہاو خوشہ ویستمن
 پر مہ بہست و ویستمن
 بی ئہوان ہیچ نازانم
 ون دہ کم رپی ژیانم
 ہاورپیہ کی دلسوون
 لہ گہلما تیدہ کوشن
 ئافہرین ہاورپیکانم
 پینووس، پھرتووک کی جوانم
 بہلینیش بی تا ماوم

خۆشم بوين وهك چاوم

١٩٨٣/١١/٢٠

کۆلارە

کۆلارە کەم هەڵداو
بێ وینە یە لەم ناو
سەیری چەند بەرزە لیمان
باشترە لە هی هەمووان
چونکە بە خەتییکی جوان
لیم نووسیوه کوردستان

١٩٩٨/١٠/٢٠

ددان

هاوریکانم بزانی
ددانه کانم جوانن
ده پیاریزم به چاکی
پیوهی ده نووم به پاکی
به یانیان له خه و ههستام
وهک پیی وتم مامۆستام
کاتیك شوردم دەم و چاو
ددانیش ده شووم تهواو
کرپومه فلچه و ده رمان
به تاییبه تی بو ددان
ههر کاتیکیش شت بخۆم
خیرا دەم و دان ده شووم
شتی رهق به ددانم
ناشکینم تا بتوانم
بۆیه که پی ده کهنم
زۆر جوانه دان و ده مم

ئاوات

من منداڤم ئىستاكه
دلم بى گەردو پاكه
ئەمسال له پولى يەكدام
وهك گولى گەشاوه وام
كاتىك له پوڤدا دەدویم
ماموستا خوڤشى دەویم
ھەمىشه لىو بەخەندەم
خەندەم نابرى له دەم
بى وچان ھەول دەدەم
تا بە ئاواتم دەگەم
ئاواتم بەرزو جوانه
خزمەتى كوردستانه

هەوڵدان

هەوڵدان هەمی هەوڵدان

هەوڵدان پێشمانە

بە هەوڵدان دەگەینە

ئەو ئاواتەمی هەمانە

* * *

ژیانی رۆژانەمان

هەوڵدانی پێویستە

هەر هەوڵدان کیلی

دەرگای ویست و مەبەستە

کوردستان

ئەي کوردستان ئەي کوردستان
نیشتمانە قەشەنگە کەم
ئەي ئاوینەي بەلا نوماي
ئەوینە رەنگاو رەنگە کەم

* * *

تو بو ئیمەي بچکولانە
خۆشترین جی لەم جیهانە
خۆشترین جی لەم جیهانە
لای ئیمە هەر کوردستانە

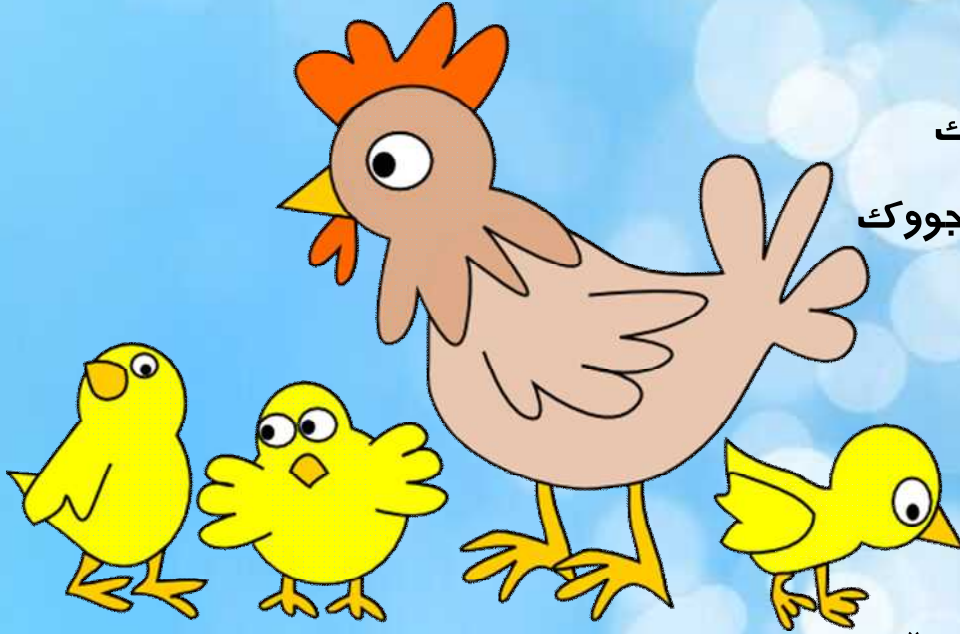
وەرزیش

وەرن با کۆشش بکەین
تاو تاویش وەرزیش بکەین
وەرزیش بۆ لەش بەسوودە
لە ژین دەبین ئاسوودە
هۆی ساغی و تەندروستی
لابەری خاوی و سستی
خۆشەویستی و هاوکاری
وەرزیش دەیکا بە دیاری
بۆ ئیمە بچکۆلە و جوان
تا دل خۆش بژین هەمووان

مريشكه كونج

مريشكه كونج لهو ناوه
جوجه له دهوريان داوه
جوجه لهى بچووك بچووك
برسى بن دهلين جووك جووك
به كوهمل له گهل دايه
دهرون بو هه موو لايه
لاى داكيان ده بن نارون
لاى ئه و پرپوله ده خون
هه ر كه س ده ستيان بو به ريت
دايكه كه تى هه لده چيت
ئاوا ده يان پاريزى
به هه موو تواناو هيلى

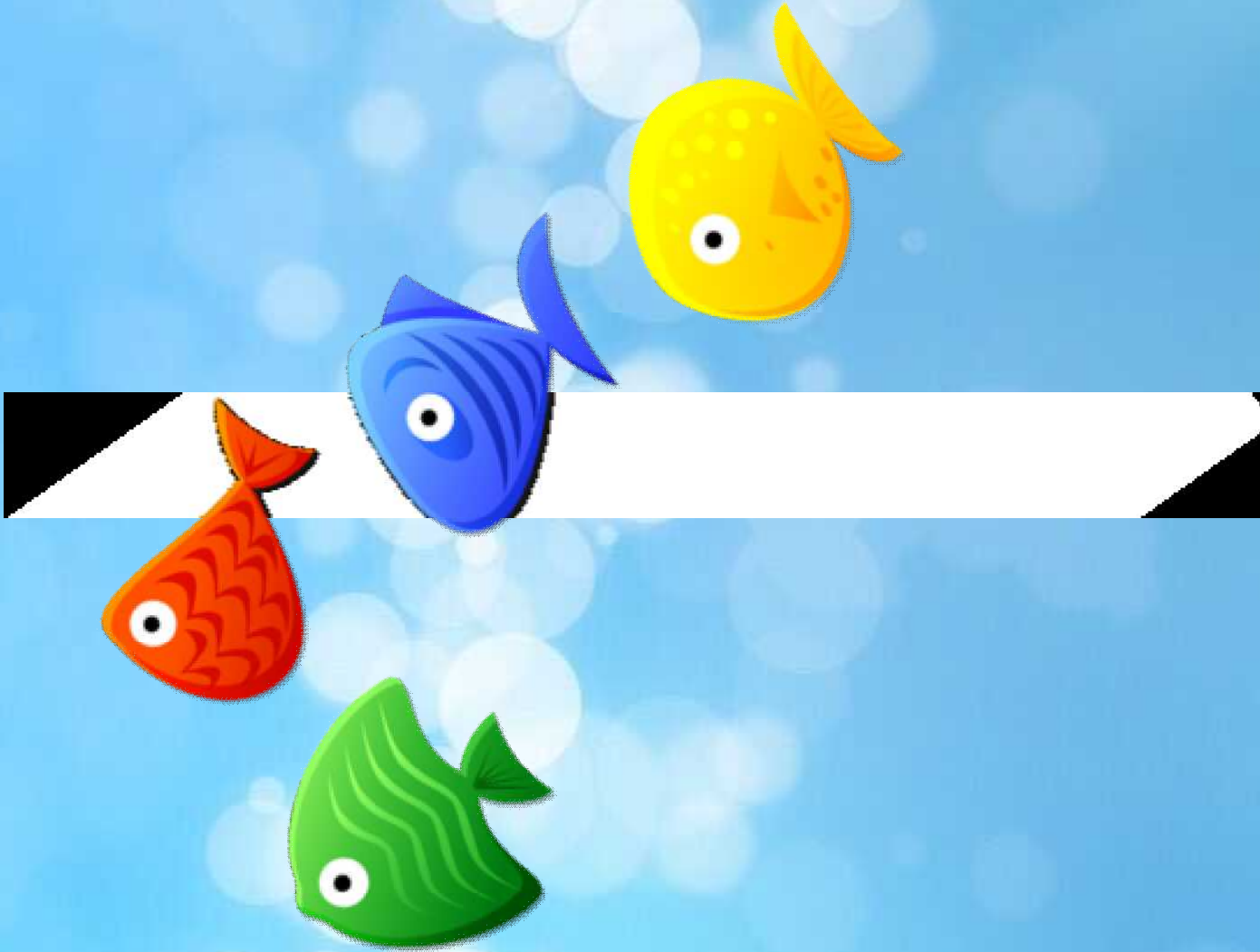
بەچکە ماسی

بەچکە ماسی ناو ئاوم
بی ئاو نایینی چاوم
خوادن، خواردنەوه، لانه
بو خوشی ئەم ژیانەم
گشتی هەر لە ناو ئاوه
ئاویش رووناکی چاوه
ئەگەر روژیک لە ناکاو
داببریم لە جوگەو ئاو
گەلیک سەختە ژیانم
ئای کە بی کەلکە مانم
جوگەلهو روبرو ئاو
خووشم دەوین وەکو چاو
ئەو ئیوه مندالینە
چیتان لە لا شیرینە
ئێوەش هەر وەکو من وان
بو خوشی و شادی ژیان

دەبىي ۋەكو من وا بن
زۆر زىرەك و وريا بن

۱۹۸۶/۱/۲۴

خويندنه وه

خويندنه وه خوليايه
بو ھەمووان بە بەھايە
ئاسۆى بىر پىي رۆشنە
بى ئەو روناكيش وونە
چونکہ وه کو چاو وايە
بو مروڤ لھم دنيايه
رېگايە بو سەرکەوتن
چرايە بو پيشکەوتن
خويندنه وه بو ھەمووان
کارىكى پەسەندە و جوان
شيعرو چيروكى جوړ جوړ
زانبارى بە کەلک و زوړ
بە خويندنه وه لھ ژين
يە ک يە ک ھەمووى فير دەبين

فرفرۆكە

فرفرۆكەكەم با دەيجولینى
ئەگەر با نەبیت ھىچ خۆى نانوينى
زۆر كزو ماته ناجولیتتەوہ
فەرەيەك چى يە؟ ناخولیتتەوہ
خۆشى من لە گەل ھاتنى بايە
چون خولانەوہى كۆتايى نايە
منيش ھەر وەكو فرفرۆكەكەم
بە باى خويندن و زانست كار دە كەم
ھەتا ھەلمژم بۆنى خۆشى ژين
ھاوړيم بن تا سەر خەندەو پيکەنين
گۆلى دوا رۆژيش بە جوان و ديارى
دەدەم لە يەخەم بە خويندەوارى

ھەينى

ھەي ھەي ئەمىرۆ ھەينى يە

قوتابخانەمان نى يە

دايەي شىرىن دايە گيان

ناچمە دەر بۆ كۆلان

دەبى ئەمىرۆ بىمشۆرى

جل و بەرگم بگۆرى

نىنۆكم درىژ بوو

چلەك و پىسى تى چوو

دەبى نىنۆكم بكم

دانىشم پاك و بى خەم

چونكە بۆ رۆژى شەمە

ھەرچەندە پاك بىم كەمە

مامۆستا رىزمان دەكات

سەيرى ھەموومان دەكات

ھەر كەس پاك و خاوين بىت

چەپلەو باشە وەر دەگرىت

۱۹۹۴/۱۲/۱۸

وانەیی سروود

زۆر خۆشه ئەم وانەیه
چونکه سروودمان ههیه
مامۆستا هات به خێر بێ
وانه‌ی نویمان پێ ده‌لی
وانه‌ی شیعرو سرووده
هه‌موو ده‌بین ئاسووده
له‌و شیعرو سروودانه
فێر ده‌بین هه‌رچی جوانه
چی لای هه‌مووان په‌سه‌نده
کام زانیاری سوودمه‌نده
خۆشه‌ویستی و ریزو سوۆز
کرداری باش و پیروۆز
دیاری وانه‌ی سرووده
بو‌یه لامان به‌ سووده

وانە ی هونەر

کە مامۆستای هونەر دی
ئای چەند دلمان خۆش دەبی
بە پینووسی رەنگاو رەنگ
دەکیشین وینە ی قەشەنگ
کام شت لامان زۆر جوانە
یاخود جیی سەرنج دانە
وینە کە ی دروست دەکەین
نیشان مامۆستای دەدەین
چون سەیری کرد هەر کاتی
تیبینیمان دەداتی
تا بۆ وانە ی داهاوو
سوود بەخشی بی بۆ هەموو

وانە ی بیرکاری

وا (بیرکاری) مان ههیه
لام خوشتین وانیه
زۆر ههز ده کهم رۆژانه
بخوینم یه ک دوو وانه
که مامۆستا هاته پۆل
وریو ئازاو گورج و گۆل
داده نیشم به چاکی
تیا ده نوینم چالاکی
من سه رنج ده ده م هیواش
هه تا کو تی بگه م باش
له هه رچیه کیش نه گه شتم
له مامۆستا ده پرسم
وه لأمم ده داته وه
بویشم روون ده کاته وه
ئه وسا که باش تی ده گه م
منیش سوپاسی ده که م

خەندەى ئاوات

ئەگەر بالدارىك دەبووم

بۇ ھەموو لايەك دەچووم

ھەرچى باخ و كانى يە

ھەر شوپىنىك پەر جوانى يە

بە ھەموويدا دەگەرام

كوى خوش بوو تيا دەوہستام

گورانى خوش فير دەبووم

لە گەرانىش تير دەبووم

لە دوایى دا بى وەستان

دەچووم بۇ لای خورى جوان

ھەتاکو لە تيشكى خوى

بات بەوانەى ويلن بوى

تا تاريکايى سامناک

بکات بە رۆژى روناک

ئەوسا مىن دەھاتمەوھ

بە خەندەي ئاواتمەوھ

۱۹۸۸/۷/۳۱

چىرۆكەكان

وینەکە ی کاشما

کاشما زۆر حەزی لە وینەکیشان بوو، پڕۆژانە لەدەفتەری وینەکەیدا وینەکی دەکیشا، کەنیشانی باوکیشی دەدان باوکی دەستخۆشی لێدەکرد و هەندیک جار رینماشی دەکرد تا وینەکی جوانتر بکیشیت. کاشما بە هیمنی گۆیی بوو باوکی رادەگرت. تا بزانی چی دەلیت. لەوانەکی هونەریشدا وینەکانی نیشانەکی مامۆستای هونەر دەدا مامۆستاش بە ووردی سەرنجی وینەکانی دەدا، چونکە وینەکانی کاشما لە وینەکی هاوڕێکانی جیاواز تر بوو. پڕۆژیک مامۆستای هونەر داوای لە قوتابییەکان کرد کە هەریەکەو بە ئارەزووی خۆی وینەیکە بکیشیت، کاشما وینەکی کچ و کورپکی کیشا کە بەرگی کوردی رەنگاو رەنگیان لەبەردا بوو. ئالای کوردستانیشتیان بەرز کردەبۆهوه.

مامۆستا سەیری هەموو وینەکانی کرد، بەلام ئەوەی زیاتر سەرنجی
راکیشا وینەکەى کاشما بوو، بۆیە کاشمای هەستانە لای تەختە
رەشەکە تا باسی وینەکەى خۆى بکات. کاشما بەهیمنى وتى: ئەمە
دوو مندالی کوردن بەجلی کوردییەوه ئالای کوردستانیان بەرز
کردۆتەوه تا بۆ جیهانی بسەلمینن کەئیمەش گەلیکین وەکو گەلانی
تر خاوەن خاک و نیشتیمان و ئالای خۆمانین.

تاقىکردنەوھ

لەدارستانىکدا فىللىک و ئەسپىک و زەرافەىک پىکەوھ دەژيان، بەلام ئەسپ لەوان وریاتر و زیرەکتر بوو. ھەر سىکيان باخچەىھە کيان دروست کردبوو، دەبوایە روژانە ئاویان بدایە.

روژىکيان ئەسپ دەیوست زانیاریه کى نوى فىرى ھاوریکانى بکات، بەلام دەیوست بەشیوھەک پىيان بلىت که ھەرگىز بىریان نەچىتەوھ. بو ئەم مەبەستەش ئاو دانى باخچەکەى بەم شیوھە

دابەشکرد. رووی کردە فیل و وتی: لەبەر ئەوەی هاوینە، پێویستە
 روژانە چەند جارێک باخچەکە ئاو بدەین، پێمباشە لەمەو دوا
 بەیانیان تو و نیوهروان من و ئیواران زەرەفە باخچەکە ئاو بدەین.

بەمەرجێک هەر کامیکمان بچین بو ئاو ، دەییت سیبەری زەرەفە بەم
 دارە پێوهرین، چەند دار درێژ بوو ئەوەندە سەتلی ئاو ببات. لە
 کۆتاییدا هەرسێکیان لەسەر ئەمە ریکەوتن، بو بەیانی فیل لەخەو
 هەستا و دەستی دایە سەتلهکە، زەرەفەش لەبەر خۆرەکە وەستا و
 ئەسپ سیبەرهکە پێوا، تەماشایان کرد سیبەرهکە (دە) جار
 لەدارەکە درێژ ترە، ئەوە بوو فیل (دە) سەتلی ئاوی بو ئاودانی
 باخەکە برد.

بۆ نیوهرۆ کەسەرەى ئەسپ هات، سيبهري زهراڤهيان پيوا، بينيان
 سيبهركهى زۆر كهمه ئيتىر نيوهرۆ ئەسپ باخچهكهى ئاو نهدا. ئيواره
 زهراڤه چونكه سهرهى خۆى بوو لهبهر خۆرهكه وهستا و ئەسپ
 سيبهركهى پيوا، نزيكهى (ده) دار دهبوو، ئيتىر زهراڤه (ده) سهتل
 ئاوى كيشا. دوايى فيل و زهراڤه به ئەسپيان وت: تۆ ئەوهمان
 تيناگهيه نيت، بۆچى دريژى سيبهركهكان وهك يهك نهبوون، له
 كاتيكددا دارهكه ههمان داربوو...؟

ئەسپ پيکهنى و وتى: هاوريبيان ئەوه ويستم زانباريهكى نوپتان فير
 بکهم و به کرداريش خوتان ئەنجامى بدەن، بهيانيان و ئيواران چونكه
 تيشكى خۆر بهلارى دهيدات له تهنهكان سيبهركهكانيان دريژتره له
 خويان، بهلام نيوهروان به ستونى دهيدات له تهنهكان بويه سيبهريان

زۆر كەمە. لە گەل ئەو ھەشدا چونكە ھەوا گەرمە ئاودان لە نيوە پرواندا
باش نىيە، تەنھا بە يانيان و ئىواران باشە.

ئىنجا ئەسپ وتى: ھاوړيان، ئەو ھەر يەكەم روژ لەبەر تاقىكردنەو
كە بەم شيوە يە باخچە كەمان ئاودا. ئىتر لەمەو دوا ھەر روژەى
يە كىكمان ئاوى دەدەين ئەوانىش بە پىكە نىنەو سوپاسى ئەسپيان
كرد بو ئەو زانىارىيە بەسوودە.

وانە یەك بە گروپ

مامۆستای زانست هەر جارە و گیانلەبەریکی دەست نیشان دەکرد تا قوتابیان زانیاری لەسەر ئامادە بکەن. ئەمجارەیان زانیاریان دەربارە (بووق) کو کردبوو. مامۆستا پۆلەکی کرد بە چەند گروپیکەو هەر گروپەیشی بەناوی یەکیک لە میوه کانهو نونا که قوتابیه کان خویان ههلیان بژاردبوو، هەر گروپە و پەرەیه کی گهوره و ماجیکی لابوو. مامۆستا داوای کرد که هەر گروپە چی زانیاری لەسەر بووق دەزانی بینوسی، ئنجا هەر گروپەو بە راویژ لەسەر پەرە که به ماجیک نووسیهوه، که کاته که تهواو بوو پەرەکانیان دابه مامۆستا، مامۆستا لای تهخته رهشه کهوه پەرەکانی به تهنافیکدا که بو ئه و مه بهستهی ئاماده کرد بوو ههلواسی. دواتر له هەر گروپه

قوتاییه کی ههستان بۆ خۆیندنهوهی ئهوه زانیاریانهی که لهسهه بۆق نوسیبوویان. مامۆستا بههاوکاری قوتایان ئهوه خاله هاوبهشانهی دهستیشان کرد که له ههموو گروهکاندا نووسرابوون. دواتر خاله هاوبهشکانی له گهل زانیارییهکانی خۆی تیکهل کردن و قوتاییهکی خهتجوانی ههستان تا لهسهه تهخته که بینوسیتهوه.

کهئهمانه بوون "بۆق گیانداریکی وشکاوهکییه، پیسته کهی ساف و لینگ و خالخالوییه، چاوهکانی لهههموو گیانلهبهرانی تر جیاوازه و له پیشهوهی رووخساریدایه و به هههه چوار دهوریدا دهیگییریت، قاچهکانی یارمهتی دهههه بۆ مهلهکردن و بازدان له بازیکدا (۲۰) ئهوهندهی درپژری لهشی خۆی باز دههههات، می یهکانیان (۲۰) هههزار

گەرا دادەنیّت، بەلام بەشیکی کەمیان گەورە دەبن ئەوانی تر دەبن
بە خۆراکی گیانلەبەرانی تر، ژمارە ی لێدانی دلی (۳۰) جارە لە خولە
کێکدا". لە کۆتایی وانە کەدا مامۆستا داوای لە قوتابیان کرد ئەو
زانپارییانه لای خۆیان بنووسنەوه.

پرسیار کردن

کۆشەنگ و راهاتبوو که هەمیشە یارمەتی دایک و باوکی بدات. رۆژیکی پایز حەوشە مالهەوی گسک دەدا که دوو داری تیا بوو، دار هەناریک و دار پرتەقالیک، کۆشەنگ سەرنجی دا گەلاکانی دار هەنارە که زۆری زەرد بوون و کەوتوونەتە خوارەوه، بەلام گەلاکانی دار پرتەقالە که هەر سەوزن و نەوهریوون. کۆشەنگ بە دەم گسکدانەوه هەرچەندی بیر دە کردەوه ، نەیدەزانی هۆکە ی چی یه؟ بۆیه پاش ئەوهی له گسکە که بووهوه پرسیری له باوکی کرد.

ئەویش بە پیکەنینهوه وتی: ئافەڕین کچی خۆم پرسیارە کەت زۆر جوانە! ئەوه دوو داری جیاوازن. داری هەنار گەلاریزه واتا پایزان گەلاکانی زەرد دەبن و دەوهرن، تاله زستاندا دارە کە هیچی گەلا پیوه نامینیت. دواتر لەبەهاردا گەلای نوی دەردە کاتەوه. هەرچی داری پرتەقالە هەمیشە سهوزە. واتا چوار وەرزه گەلاکانی سهوزن و ناوهرین، بەلام لە زستاندا لە گەشەکردن دەوهرستیت تا بەهار. لەبەهاردا ئەویش وەک دار هەنار گەلای نوی دەردە کات.

سۆز

سۆز كچىكى جوان و پاكو خاوين و زىرەك بوو، باوكىكى پىرى
 ھەبوو ناوى زۆراب بوو. سۆز گوپرايەلى باوك و دايكى بوو.
 باوك و دايكى بەو دىلخۆش بوون كە سۆز قوتايىبەكى زىرەك بوو
 مامۆستاكانىش خۆشيان دەويست، رۆژانە كە دەھاتەو بو مالمەو
 كىتب و دەفتەرەكانى دەھىنا و ئەو وانەيەى دەخويندەو كە ئەو
 رۆژە مامۆستا ئارام پىي وتبوون. جار جارەش باسى ھاورىكانى بومام
 زۆرابى باوكى دەگىرايەو كە بەيان و نازى و ئاوات بوون، زۆرى
 خۆش دەويستن. مامۆستا ئارام ئەم ھونراوئەيەى بو سۆز و ئەو

قوتابيانەى كە ۋە كو سۆز ۋابوون دەوت و قوتابىيە كانىش ھەموويان

پىكەۋە دەيان ۋوتەۋە:

لە پۆلى يە كەمدايە

سۆز كچىكى ۋىيايە

جىي سەرنجى ھەمووانە

ژىرو خاۋىن و جوانە

بەۋە دىلخۆش دەكا

ھەموو رۆژىك مامۆستا

سۆز دەخاتە پىكەنين

كەپپى دەلى ئافەرىن

ھەي سەركەوتىن

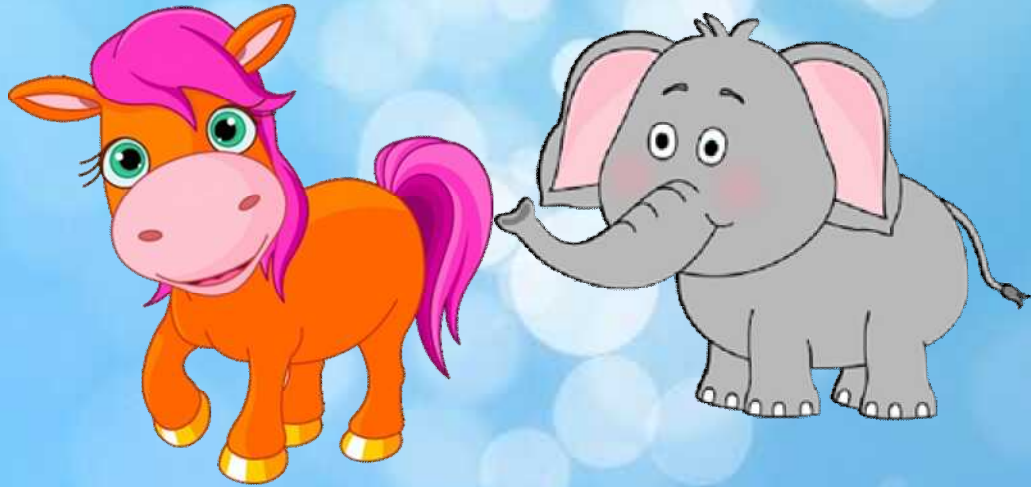

كۆرەو لە گۆرەپانى قوتابخانەدا لە گەل ھاوړپكانيدا وەستا بوو
چاوەرۋانى زەنگى چوونە ژوورەو بوون. ئەو رۆژە تاقىكردنەوھى
(بىركارى) يان بوو... ھاوړپكانى ھەريەكەيان بەشيۆەيەك باسى
چۆنيەتى كۆششكردنى خۆى دەكرد لە بىركاريدا. داستان وتى: من
ئەمشەو تا دەرەنگ ھەر خەرىكى كۆشش كردن بووم لە بىركاريدا.
زانبار وتى: منيش بيجگە لە شەو بەيانيش زۆر زوو ھەستاوم بۆ
كۆشش كردن. سووما وتى: من ئەمشەو چووم بۆ لای مامۆستا
نەرۆزى خزممان ئەو كۆششى پىكردووم لە بىركاريدا. كۆرەو بە

پېكەنېنىكى نەرمەۋە تەماشايەكى كىردن و وتى: ھاۋرېيان من مامۇستا
 عەلى چى و چۆنى بۇ باسكردوين لە پۇلدا، بەجوانى گۆيم لېگرتوۋە
 ۋەھەر ئەو بابەتە لەمالمەۋەش جارىكى تر پياچوومەتەۋە ئەمە پېشەى
 رۇژانەى من بوۋە لە بېر كارىدا، ئەگەر لەبېرتان بېت مامۇستا خۇى
 چەند جارىك ئەم ئامۇژگارى يەى كىردووين كەلە پۇلدا گۆى بگرين و
 لەمالمەۋەش يەكجار بەسەرىدا بچېنەۋە، بەچاۋى خۇشتان بېنېتان
 چۆن مانگانە نمرەى بەرزىم دەھېنا ئاۋاش لەتاقىكردنەۋەى گشتىدا
 نمرەى بەرز دەھېنم ۋەكو ئېۋەشم نەكردوۋە دەى بابروين
 ۋازەنگە... بەس ۋەك مامۇستا وتى بى ترس و ھېمن گۆى دەگرين
 و ۋەلام دەدەينەۋە.

ئەسپ و فیل

جاریکیان بیچۆه فیلیک و بیچۆه ئەسپیک بەیەکەوێ یاریان دەکرد،
 بیچۆه فیلەکە لە دلی خویدا دەیگوت: من وریاو زیرەکتەرم لە ئەسپ،
 ئەسپ بی هیژە، هیندەوی نەبرد شیر لە دوورەوێ دەرکەوت، بیچۆه
 فیلەکە ترسی لینیشت، بەلام بیچۆه ئەسپەکە، بی ترس وەستا و
 بیری لەوێ دەکردهوێ کە چۆن خوێ و هاوڕیکەوی رزگار بکات، خوێ
 دەیتوانی رابکات، چونکە ئەسپ لە راکردندا خیرایە، تەنها بیری لە
 فیلی هاوڕیی دەکردهوێ، ئەسپ بەفیلی ووت: "تو خوێت بدە
 بەزەویدا کە شیرھات پی دەلیم نەخۆشەو ئەوێ لی نزیک بیتەوێ،

نەخۆشپەھەى لى دەگرېتەھە، ئەھەتا من لى نىك بوومەھە تا
يارمەتى بدم ئىستا چاھەکانم كز بون، كە شىر نىك بوھە ئەسپ
ئەمەى پى ووت. ئىتر شىر بەراکردن ئەھ ناھەى بەجىھىشت.
ئەوانىش دەستىان كردهھە بە ىارى كرددن. بىچھە فىلەكە بەدم
ىارى كرددەھە لە دلى خۇیدا ووتى: ئەسپ جگە لەھەى ورىا و
زىرەكە، ھاورىپەكى دلسۆزىشە.

بەرنامە یەکی نوێ

ژینیار، هەر کە پشووێ هەوین دەهات بەرنامە یەکی نوێی بۆ دا دەنا، بەلام بەرنامە ی پشووێ ئەمسالی جیاوازی یەکی زۆری لە گەڵ سالانی پێشودا هەبوو، چونکە ئەمسال قوئاغی سەرەتایی جێدەهێلاو دەچوو قوئاغی ناوەندییەوه.

رۆژیک پارچە یەک کاغەز و پینوسیکی هیناو دەیوست ئەوهی لە مێشکیدا یە بینوسییت و نیشانی دایەو بابە و هاوریکانی بدات، ئەوه بوو بەچەند خالیک بەرنامە یەکی جوانی دارشت لە کۆتایشدا نووسیووێ (دایە گیان، بابە گیان، هاورییانی خۆشەویستم ئەگەر من

خالیکم بیرچوو، یان چی بەلای ئیوهوه جوانه بو دەولەمەند کردنی بەرنامە کەم بۆم بنووسن.

دایک و باوکی یە کەم کەس بوون کە خویندیانهوه، ئەوان بە لایانهوه پەسەند بوو، بەلام ئەم خالانەیان بو زیاد کرد:

- خویندنهوهی بەردهوام لە گشت بواره کاندای مروقرۆشنبیر دە کات خویندنهوهی بابەته کانی قوتابخانە بەتهنەها بەس نیە.
- پرسیار کردن کلیلی دەروازە شتە نەزانراوه کانه، چیت نەزانی ولەچی نەگەیشتی بی ترس بپرسە.

هاورپیکانیشتی هەر یە کەو شتیکیان بو نووسیوو، کوڤین نووسیوی زیاتر گرنگی بهو بواره بده کە ئارهزووت لییهتی، بوئمونه من حەزم لهوینه کیشانە و تۆش کو مپیوتەر.

بێستون نووسیوی: بەرنامەدانان بەتەنها بەس نییە گرنگ
جیبەجیکردنیتی، ئیمە که بەرنامەیهکی جوانمان نووسی و بەتەواوی
جیبەجیمان نەکرد سوودی نیە.

نیگا نووسیوی: خۆزگە هەموو مندالیک وەکو تۆبیری دەکردهو
کاتەکانی خۆی بەکاری بێسوودهو بەفیرۆ نەدهدا و بەرنامەهی بو
دادهنان، هیوادارم منیش بتوانم بەرنامەیهکی سەرکەوتوو بنووسم
تالە سەری برۆم. ئارامیش نووسیوی: ئیستا بەرنامەکەت تەواو
سوودمەندە چونکە تیبینەکانی دایەو بابە و هاوڕیکانت
دەولەمەندیان کردوو، خۆزگە لە گوڤاریکی مندالاندا بلاوت
دەکرده وە تا گشت مندالانی کوردستان سوودیان لی وەر بگرتایە.

راھینان

باوان زۆر حەزی لە یاری دوو گۆلی بوو، بەلام هێچی وای لی نە دەزانی
 بۆیە لە گەل (بەندی رای) هاوڕێی ماویەکی زۆر خەریکی راھینان بوو
 لەسەر چۆنیەتی شووت لێدان بۆ گۆل و یاری کردن بەتۆپ
 لە گۆرەپاندا و چەند شتیکی تر، پاش ماویەک بوو بە یاریزانیکی باش
 (ئارا) ش حەزی لە کۆمپۆتەر بوو چوو خولیکی کۆمپۆتەرەو و
 زانیاری یەکی باشی بە دەست هینا. (ئاکو) ش دەست و خەتی زۆر
 ناشرین بوو ئەویش دەفتەریکی داناو روژانە لەسەر رێنماییەکانی
 مامۆستا چەند لاپەرەییەکی دەنوسیەو ئەویش پاش ماویەک

دەست و خەتی زۆر گۆرا و جوان بوو، زاناش بێجگە لەمانە حەزی
 دەکرد لە وانەکاندا زیاتر زەیرەک و لێهاتوو بێت. ئەو راهێنانە
 ئەوان دەیانکرد لەسەر دوو گۆلی و کۆمپیوتەر و خەت جوانی ئەم
 لەسەر وانەکانی کردی، کە راهێنان و وەرزش بوو بە مێشک و بیر،
 تاوای لێهات بوو بە قوتاییه کی زۆر زێرەک و چالاک و لێهاتوو لە
 گشت وانەکاندا نمرە ی بەرز بەرز ی دەهینا کە بوو مایه ی سەرنج
 راکێشانی هاوڕیکانی، بۆیه (باوان) و (بەندیڤ) و (ئاکو) و (ئاراش هاتن
 بۆلای هۆی ئەم پشکەوتن و زێرەکیه یان لی پرسی، ئەویش ووتی:
 (باوان) تۆ یه کهمجار له یاری دوو گۆلیدا شارەزانه بووی، که چی ئیستا
 یاریزانیکی باشی، (ئارا) تۆ له کۆمپیوتەردا هیچت نه ده زانی، ئیستا
 شارەزاییه کی باشت پهیدا کردوو له کۆمپیوتەردا و بهرنامه کانی
 ده زانی (ئاکو) تۆ دەست و خەتت ناشیرین بوو کەس بۆی
 نه ده خویندایه وه، ئیستا بووی به یه کیك له دهست و خەت جوانه کانی
 پۆله که مان.. که ئەگەر تهماشا بکهین هەر هه موومان به راهێنان
 وامان لێهات و گۆرایین، هه ریه کهو به شیوه ک و بۆ مه به ستیک به لام
 بۆ ئیستای ئیمه که قوتاییین ئەو راهێنان و کۆششهی من کردوو مه

زۆر گەرنگترە لە یاری و دووگۆلی و شتی تر چونکە ئەمانە لە دەست
ناچن و دەتوانین لە پشوودا خۆمان بەو راهێنانەوه خەریک بکەین.

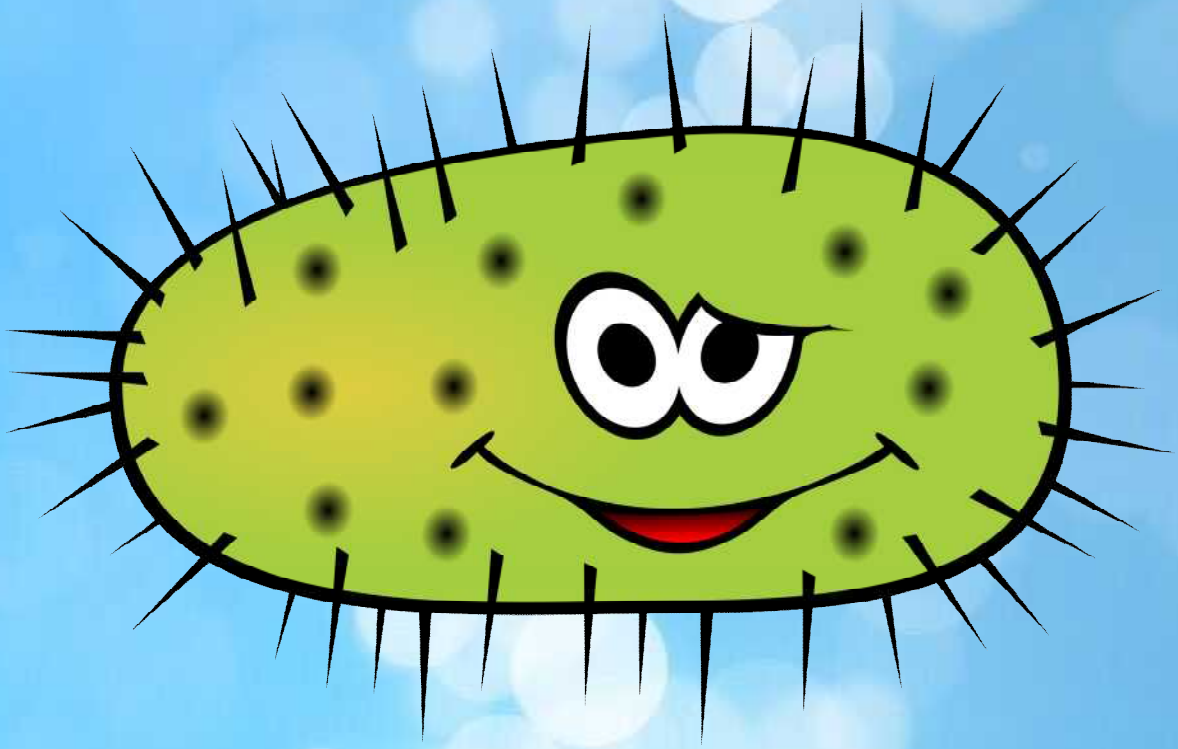

پزیشکە بچکۆلەکە

لەگەڵ دایکم (رەندا) مان برد بۆ نەخۆشخانە، چونکە سکی دەچوو.
 دواى پشکین پزیشکە کە دەرمانی بۆ نووسی و ئیمەش لە
 دەرمانخانە کە وەرمان گرت، (رەندا) دەرمانەکانی بەکار هینا و چاک
 بوو، بەلام پاش ماوەیهک وەکو خۆی لیها تەو و تووشی سکچوون
 بوو. جارێکی تر بردمانەو بۆلای پزیشک و بەهەمان شیوەی
 پیشوو دوو سی رۆژ باش بوو و دواى نەخۆشییەکی دەستی
 پیکردەو. دایکم زۆر بیناقەت بوو (رەندا) بچکۆلەش هەر دەگریا. کە
 سەرئەنجام دا (رەندا) دەست دەکات بە دەمیدا و نینۆکیشی درێژە،
 یە کسەر نینۆکبەریکم هینا و نینۆکم بۆ کرد، بە دایکم وت: دایە گیان

لە وانەى زانستدا خويندوو مانە مىكروبه كان لە ژيەر نينوكددا خوڤيان
شاردووتهوه وهەر كاتيڪ پهنجە بخريته ناوده مهوه، يە كسەر
مىكروبه كان دەچنەوه ناو ريخوله وهو مروڤ توشى سچون دە كەن،
ئەوه بوو (پەنداي) بچكوله چاك بووه وهو كهوتەوه يارىكردن، ئيتر
دايكم لەو روژه وه پيم دەلييت پزىشكه يچكوله كه.

ديارى

قوتابىيەكان بە ھىمنى لە پۆلدا دانىشتبوون چاوەروانى مامۆستا بوون تا كارتى كۆتايى ساليان بۆ بهيڤيڤت. ھىندەيان زانى مامۆستا خۆى كرد بە ژووردا، بە دەستىكى كارتەكان و چەند كتيب و گوڤارىكى منداڤان و بە دەستەكەى تريشى زەرفيكي گەورەى ھەلگرتبوو. مامۆستا بەياني باشى ليكردن و ئەمانيش بە روويەكى خۆشەو و ھەلاميان داپەو. مامۆستا وتى: قوتابى يە خۆشەويستەكان دەمەوى مژدەيەكى خۆشتان بدەمى، ئەويش ئەوئە زۆربەى زۆرتان دەرچوون تەنيا چەند قوتابىيەك نەبيڤت كە ديارە وەك ھاوريكانيان كۆششيان نەكردوو. بەلام ئيشتاش درەنگ نى يە، ئەگەر ھەول بەدن ئەوانيش لە خولى دووئەمدا دەرئەچن. مامۆستا دەستى كرد بە خويندەئەوئە ناوكان. لە پيشدا ناوى راھۆزى

خویندەوێه که یه کێک بوو له قوتابی یه هه‌ره زیره‌که‌کان، که به یه‌که‌م ده‌رچوو بوو. هاوریکانی به چه‌پله‌ ریزان پیروزی‌بایان لیکرد و مامۆستا‌ش ته‌وقه‌ی له‌گه‌ڵ کرد و سوپاسی کرد. راهۆزیش سوپاسی مامۆستا و هاوریکانی کرد. ئینجا مامۆستا رووی کرده راهۆز و وتی: ده‌مه‌وێت دیاری یه‌کت پێشکه‌ش بکه‌م، دوو شتم هیناوه، یه‌کیکیان ئه‌م زه‌رفه‌یه که پریه‌تی له شیرینی خۆش، ئه‌ویشیان ئه‌م کتیب و گو‌قاره‌یه که بو‌ مندال نووسراوه. جا بزانی کامیان هه‌ڵده‌ بژیریت؟

راهۆز له وه‌لامدا وتی: مامۆستا گیان زۆر سوپاست ده‌که‌م، ئه‌گه‌ر یارمه‌تیم بده‌یت هه‌زده‌که‌م کتیب و گو‌قاره‌کان هه‌لبژیرم چونکه‌ زۆر هه‌زم له خویندنه‌وه‌یه.

مامۆستا وتی: دیاره‌ تو‌ هه‌ز له شیرینی ناکه‌یت!

راهۆز وتی: منیش وه‌کو هه‌موو مندالیکی تر هه‌زم له شیرینی یه، به‌لام تامی شیرینی کاتی یه و له‌وانه‌یه توشی ددان ئیشه‌شمان بکات، تام و که‌لکی کتیب و گو‌قاره‌کان هه‌میشه‌یی یه و خۆم و هاوریکانی‌شم

سوودیان لی وهرده گرین و زانیاری تازه یان لیوه فیِر ده بین... ماموستا
ئافهرینی ئەم قوتابی یه زیره کھی کرد و شیرینی یه کھشی به سهر
هه موو قوتابی یه کاندای به خشیه وه.

ناویکی خوش

ئەسپیک و ورجیک و ئاسکیک بوون بە هاوری و پیکهوه یارییان دەکرد.. ئاسک تا بلی ئازاو خیرا بوو، ئیشەکانی بەچاکی بەرپوه دەبرد، گیاندارانی ئەو ناوه هەر بە ئیسک سووک ناویان دەبرد. ئەسپیش هەزی دەکرد چاو لە ئاسک بکات، ئەویش گورجوگۆل و کردە بیټ.. بەردەوام هەولی دەدا و گوی ئەئەدایە ماندوو بوون تا گیانداران ئەویشیان ناونا گورجوگۆل.

روژیکیان ئیسک سووک و گورجوگۆل پیکهوه یارییان ده کرد..
 ئیسک سووک وتی: باشه، دهییت ورچی هاوریمان خه ریکی چی بیت
 وا ئهمرو دیار نییه؟ گورجوگۆل وتی: دهلیی چی سه ریکی لی بدهین؟!
 که چوون، سهیریان کرد به تهنها وخه مبار دانیشتووه، وتیان ئهوه
 چیهته؟ بو نایه ی یاریمان له گه لدا بکه ی؟

ورچه وه لامی دانهوه: ئاخو تو به ئیسک سووک و تو ش به
 گورجوگۆل بانگ ده کهن! گورجوگۆل به روویه کی خوشهوه وتی: ئینجا
 چیه، با وا بانگمان بکه ن؟! ورچه وتی: ئاخو من کهس دانی خیرم پیدا
 ناییت و هه ندیک جار قسه شم پیده لیین. ئیتر پی بی تاقهت ده بم و
 خه م دامده گریت..! ئیسک سووک و گورجوگۆل وتیان: خه می
 ناویت، تو ش وه ک ئیمه له هه لسوکه وتدا چالاک و کرده و روخو ش
 به، بزانه ئه وسا ناویکی خوشیش بو تو ده دوزینه وه یان نا.!

دارلاستیک

باوان تازە تۆپێکی کەریبوو، هەموو روژیک دوای کۆشش کردن، لەگەڵ هاوڕێکانیدا دوو گۆلییان دەکرد. روژیکیان مەندالیک بە لایاندا تێپەری دارلاستیکێکی پێبوو، بە باوانی وت: تۆپەکە ناگۆریتەوه بەم دارلاستیکە!

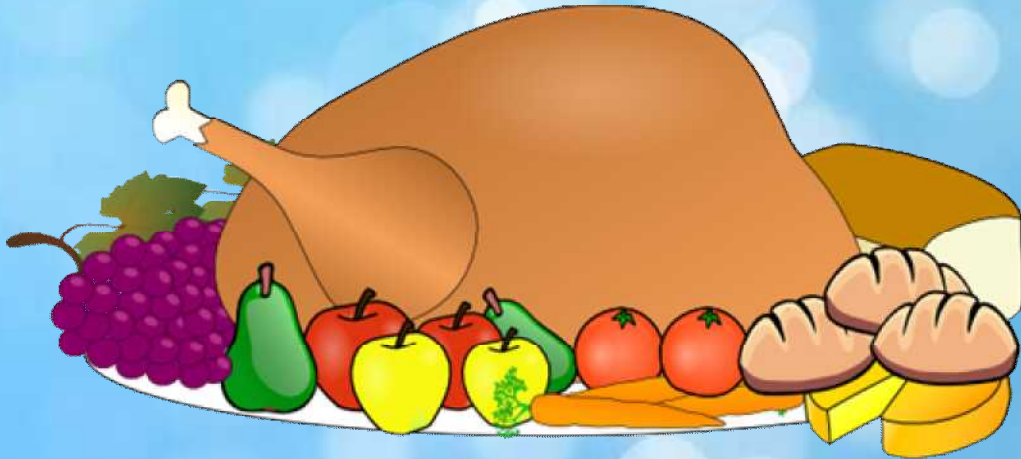
باوان وتی: بەرەوه‌لا، منیش هەز دەکەم! هاوڕێکانی کە دارلاستیکەکیان بە باوان بینی، زۆریان پێناخۆش بوو، هەر یەکە چوووه مالی خۆی.

باوان لە دلی خۆیدا وتی: جا چییە، با یاریم لەگەڵ نەکەن، دەچم لەگەڵ دایە و بابە یاری دەکەم! ئیتر بە راکردن چوووه لای دایە و بابە و هاواریکرد: ئەها جوانترین دارلاستیکە! بەلام ئەوانیش قسەیان لەگەڵدا نەکرد!

ئیتەر چوو پارچە ئیسفنجیکی هینا، ئینجا دارلاستیکە کە ی هەلۆه شاند و
لاستیکە کە ی لەسەر ئیسفنجە کە هەلکرد و توپیکی جوانی دروستکرد.
دایە و بابە و هاوڕیکانی کە توپە کە یان بینى، بە روویە کى خۆشەو
چوونە لای و وتیان: دەستە کانت خۆشبیّت باوان گیان، توپیکی زۆر
جوانت دروستکردوو.

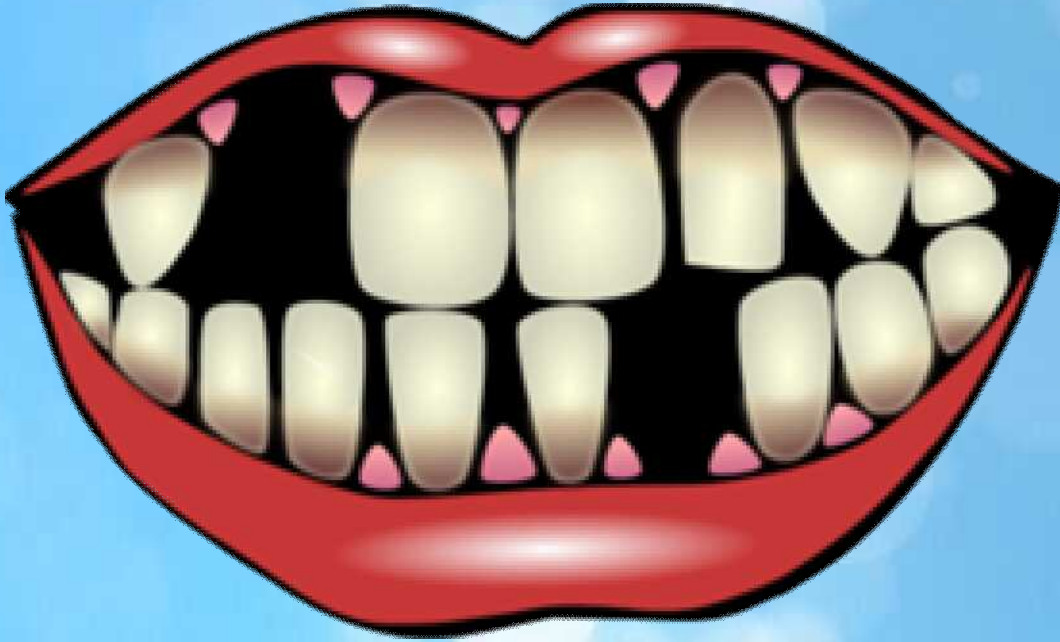

ئەمەش خواردنی من نییە

رۆژیکی بەهار مائی کارا لە گەل مائی خاڵیدا چوون بۆ سەیران، دواى ئەوەى لە شوینییدا دانیشتن و کەمیک پشوویان دا، دایکی هەندیک (گۆلەبەرۆژە) و (فستق) لەسەر سفرە کە دانا. ئیتر بە دەم قسەى خۆشەو هەموویان دەستیان کرد بە خواردنی گۆلەبەرۆژە و فستق، تەنھا خالی نەیی، بە پیکەنینهو و تی: لایبەن ئەمە خواردنی من نییە! کارا سەرنجی داو هیچ دەنگی نەکرد. کە کاتی خواردنی نیوهرۆ هات مقەلییان ئامادە کرد و خەلوزیان گەشانەو و دەستیان کرد بە گوشت برژاندن. ئەو نیوهرۆیە هەریە کە بە دلی خوئی گوشتی برژاوی خوارد، تەنھا خالی نەیی، و تی: لایبەن ئەمەش خواردنی من نییە؟ کارا سەرنجی دا هەموو خەریکی گوشت خواردن، تەنھا خالی نەیی خەریکی خواردنی شلەى برنجە. کارا خوئی پینەگیرا، دواى

نانخواردن چوو لە خالییهوه و لێی پرسی: خالە گیان، تۆ بوچی لە
 خواردنەکانی ئیمە ناخویت؟ خالی هەناسەیهکی هەلکیشا و وتی: رۆلە
 شیرینەکم، کە لە تەمەنی تۆدا بووم بە هیچ شیوهیهک پارێزگاری
 ددانەکانم نە دەکرد، هەر خەریکی شیرینی خواردن بووم و شتی
 رەقم پێ دەشکاندن، ئیتر هەموو ددانەکانم کلۆر بوون و کەوتن.
 چەند ناخۆشه ئیستا ناتوانم وەک ئیوه بە ئارەزووی دلی خۆم شت
 بخۆم.

گەشتىك بە ناو قوتا بخانه دا

ئەژى: دەمىكە چاوەروانى ئەم روژەم.

ژيا: ئەى من بو نالىي، ھەموو شەويك خەوم پيوە دەبيني.

ماموستا: گولە جوانەكان ئيستا پيکەو دەچينە پولهو.

ئەژى: ماموستا ئەمرۆ زۆر خوشە، دەليي جەژنە.

ژيا: دەليي روژى جيهانى منداڵانە.

ماموستا: من ناوم ماموستا شيلانە و لەمەو دوا ئەلفويي كورديتان
پي دەليم.

دەى ئيوەش يەكە يەكە بەريز ناوى خوتان بليين.

ئەللا، ناوەکاتتان چەندە خوشە. ئيستا دەچينە دەرەو و گەشتيک بە
قوتابخانەدا دەکەين.

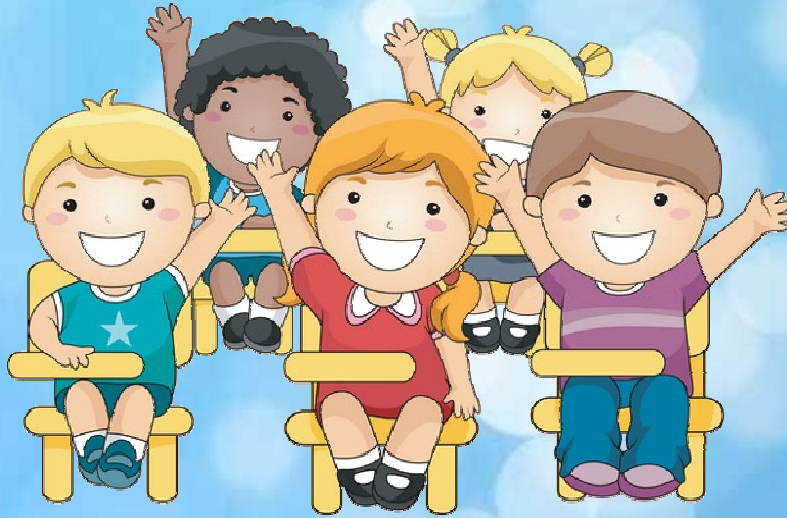
ئەمە ژوورى ماموستايانە و ئەوەش ژوورى بەريو بەرە. ئەگەر
شتيکتان دۆزيبەو يان شتيکتان لي ون بوو سەردانى ئيرە بکەن.

ئەوھ تەوالىت و ئەمەش شوپىنى دەست شتنە، ئەھا سابونىشى لىيە.
ئەمە گۆرەپانى قوتابخانەيە، روژانە تىايدا رىز دەبن و گۆرانى و
سرودى خۆش دەلپن و يارى و وەرزشى تىدا دەكەن.
ئىرە شوپىنى ئاو خواردنەوھيە. كى تىنويەتى با بچىت ئاو بخواتەوھ.
ئەمەش ژوورى وىنە كىشانە. لە وانەى ھونەردا دىنە ئىرە و وىنەى
جوان جوان دەكىشن.
ئەمە فرۆشگەى قوتابخانەيە. روژانەكەتان لىرە خەرج بکەن، چونكە
خاوينە و مەرجهكانى تەندروستى تىدايە. كە زەنگ لىدرا قوتايان بە
دلىكى خۆشەوھ چوونە گۆرەپانەكەوھ و تىگەلى ھاورپىكانيان بوون.

یەكەم وانە

یەكەم روژی قوتابخانە منداڵان لە ناو گۆرەپانەكەدا یاری و قسەیی
خۆشیان دەکرد... كە گوییان لەزەنگەكە بوو بە بێدەنگی لە
گۆرەپانەكەدا ریزبوون. بەرپۆهەبەر بەخیرھاتنی كردن و پیرۆزبایی
سالی تازەیی لیکردن.

كە قوتابی یەكان چوونە پۆلەو... مامۆستا بەختیار چوو پۆلی
پینجەم و بەروویەکی خۆشەو و تی: منداڵینە، بزانی ئەم پشوو
ھاوینە بە چی یەو خەریك بوون؟

قانی و تی: مامۆستا گیان من چوو خولی وینە كیشان و سەردانی
چەند پيشانگایەکی وینە منداڵانیشم كرد... وینەیی جوان جوانم
دروست كردوو، دەیانھینم بزانی چەند جوان.

شانۆش وتى: منىش چوومە خولى مۆسىقا و چەند پارچە مۆسىقاھەك و چەند گۆرانى يەك فير بووم. سبەينى كەمانەكەم دەھينم، بزائن شتى خوش فير بووم.

راويژ وتى: من زۆر زۆرم ھەز لە كۆمپيوتەرە، بۆيە چوومە خولى كۆمپيوتەرەو و خۆم فير كرد. ئەگەر ھەزدەكەن لە وانەى زانستدا بۆتان باس دەكەم چى و چى فير بووم.

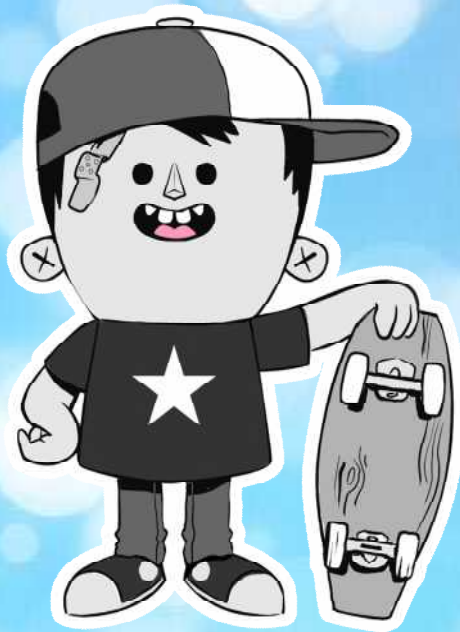

باوان وتى: من زياتر خەرىكى خويندەنەو بووم. باوكم گۆقار و ناميلكەى منداڤانم بۆ دەكړيټ. ئيستا ھۆنراو و چيروك و شتى

خۆش دەزانم. منیش گۆقار و نامیلکەکان دەهینم و بەیەکەو
دەیانخوینەوه.

چاوان وتی: بەلای منەوه شانۆ خۆشتین شتە، ئەو خولە ی که من
چووم بۆی زۆر شتی بە سوودی فێرکردم. پار زۆر شەرمن بووم لە
رووم نەدەهات وەلامی پرسیارەکانی مامۆستا بدەمەوه. ئەها ئیستا
چەند وریام!

دانیار وتی: حەیف، من لە کۆلان هەر خەریکی یاری بووم و هیچ فێر
نەبووم، مامۆستا، ئیستا هەر قوتاییه و شتیەک دەزانیت، بۆچی بە
هەموویان شانۆگەری یەکمان پێشکەش نەکن! هەموویان بە دلیکی
خۆشەوه وتیان: ئەللا که خۆشە.

مە ئێبەندی حەزەکانی مەندال

لێوان لەسەر کۆمپیوتەرە کە یێشی دەکرد، وردە وردە ئەو شتانە ی که مامۆستای خۆلە کە بۆی باسکردبوون، ئەم بە کۆمپیوتەرە کە ی ئەنجامی دەدان و پرۆقە ی دەکرد. ئێتر خە یال بەردییه وە بۆلای خولیا و حەز و خەونەکانی، کە لە مێژبوو لە مێشکیدا بوون و بواری بۆنەرەخسا بوو بیانەینیتە دی.

ئەمرۆ هەر زۆر دلخۆش بوو، چونکە یە کەم خەونی دەرچوون بوو بە پلە یەکی بەرز، ئەویان هاتەدی و باوکیشی ئەم کۆمپیوتەرە ی بۆ کړی، کۆمپیوتەریش یە کیێک بوو لە حەزەکانی ئەویشیان هاتەدی،

خەیاڵ لێوانی بەرەو جیھانی خۆی برد، لەوی ئێو چیرۆک و
 ھۆنراوانەیی که دەنوسین، دەیکردن بەناملیکەیی رەنگین و بەدیاریی
 دەبێخشینە مندالانی کوردستان.

لەو خەیاڵەیدا زۆر شوین گەرا، زۆر مندالی بینی، که قسەیی لەگەڵدا
 دەکردن ھەرکەیان ھەزی لەشتیک بوو، ھەر لە وینەکیشان و گۆرانی
 و مۆزیکەو تا نووسین و شانۆ و کۆمپیوتەر و پلەیی ستەیشن و
 وەرزش و میکانۆ، بەلام ھەر مندالە بو بژیوی ژیاانی بەکاریکەو
 خەریک بوو، که دوور بوو لە خولیا و ئاواتەکانیەو. لیوان ھەر لە
 خەیاڵەکیدە مەلبەندیکی گەورەیی بەناوی امەلبەندی ھەزەکانی
 مندال کردەو که جیگەیی تاییبەتی بو ھەموو ھەز و ئارەزووکان
 تیدا بوو، لیوان یە که یە که دەستی مندالانی دەگرت و ھەریەکی
 دەبردە ئێو شوینەیی که ھەزی لیبەتی، لیوان ئێو ھەندە دلخۆش بوو،
 نەیدەزانی چی بکات. لەسەر کورسیەک بەرامبەر مندالان

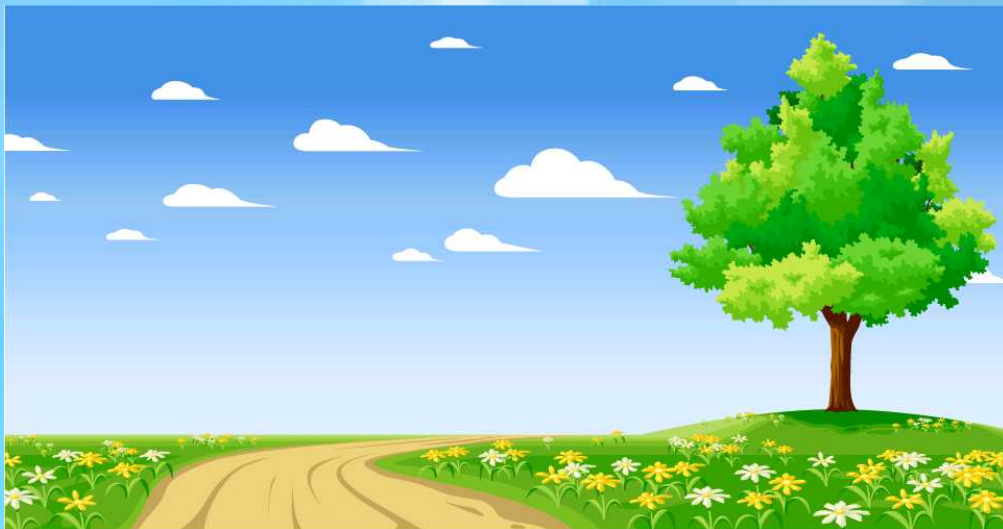
دانيشتتېبوو، قاقا پېدەكەنى لە خوڭشيدا ئەوئەندە پېكەنى تا لە دەنگى
 قا قاي پېكەنېنەكەي بەئاگا ھات. ئنجا خەندەيەكى بۇ كرد و لەسەر
 كۆمپيوتەرەكە بە فۆتتېكى گەورە نووسى امەلبەندى ھەزەكانى
 مندال. ئېتر لەو رۆژە بەداوۋە ھەر ھاورپېيەكى دەھات بۇ لاي بەسەر
 ھاتەكەي بۇ دەگىرايەوۋە و باسى خەون و ھەزەكانى خۇي دەكرد.
 بەم شىوۋەيە سەرجەم ھاورپېكانى لەخۇي كۆكردەوۋە و پېكەوۋە
 بېرىارندا كە لەوۋە و دوا چالاكتېرن و كۆشش بكن تا لە دوا
 رۆژدا خەونەكەيان بېننەدى و مەلبەندى ھەزەكانى مندال
 بەراستى بكنەوۋە.

بہ شداریہ کی گرنگ

ژیریار زوری ہز دہ کرد ہاوکاری ہاورپیکانی بکات بہ لام نہیدہ توانی
 وہ کو ئہوان بہ شداری پاککردنہ وہی قوتابخانہ کہیان بکات چونکہ
 ہہر بہ مندالی قاچہ کانی تووشی ئیفیلجی بیوون، لہ ماوہی ئہو چہند
 روژہدا کہ ہاورپیکانی سہرقالی خاوینکردنہ وہی فوتابخانہ بیوون،
 ژیریار چہند تابلویہ کی جوانی دہستپیکرد دوائی چہند روژیک
 کہ ہاورپیکانی لہ پاککردنہ وہی قوتابخانہ بیوونہ وہ، ئہویش تابلوکانی
 تہواوکردن ولہسہر ہہریہ کیکیشیان بہ خہ تیکی جوان دیریکی لہسہر
 (خاوینی) نووسی. روژی دواتر لہ کاتیکدا قوتابیان لہ گورہ پانہ کہدا

ریزبوون، ژیریاری له ریزهاته دهروهه چوهه لای بهریوهبهه و ووتی:
 داوای لیبوردن ده کهم نه متوانی به شداری پاککردنهوهی
 قوتابخانه کهمان بکهه بهلام ئهه تابلوئیانهه کیشان که وهه
 به شدارییههک وایه. تابلوکان هینده جوان و سهرنج راکیش بوون
 ماموستاکان له سههیر کردنی تیر نه دهه بوون، بهریوهبهه پاش
 سههیر کردنیکی ووردی تابلوکان دهستی کرده ملی ژیریاری، ئینجا
 رووی کرده قوتابیان و وتی: ئهوهی ژیریاری کردوویهتی له کاره کهی
 ئیمه گرنگترو به سوود تره، چونکه ئهه تابلوئیانهه هانمان دههه که
 هه همیشه خاوینی قوتابخانه و مال وشاره کهمان پپاریزین بویه ئیمه
 ماموستایان برپارمان دا سهه جهه تابلوکان به دیواری
 قوتابخانه کهماندا ههلبواسین.

پیشکەش به تهواوی مندالانی کوردستان

